

Силабус курсу УСНА ІСТОРІЯ

Освітній ступінь – доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 історія та археологія
Освітньо-професійна програма «Історія та археологія»
Кількість кредитів – 5

Рік підготовки: 2, I семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: середа, 12.45-14.05, ауд. 1004
Консультації: п'ятниця 14.05, ауд. 1006

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Старка Володимир Васильович, доктор історичних наук, доцент

Контактна інформація starka1980@tnpu.edu.ua
[+38 0977372663](tel:+380977372663)

Опис дисципліни

Актуальність вивчення дисципліни «Усна історія» зумовлена потребою залучання якомога ширшого кола джерел в сучасних історичних дослідженнях. Навчальний курс покликаний сформувати в здобувачів систему знань про: теоретичні та практичні засади усної історії, прийоми історичної та текстологічної роботи з усно історичними джерелами; практичні методи опрацювання усноісторичних джерел та їх використання у науковій та професійній діяльності.

Навчальний контент

Год. (лек. /сем.)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Усна історія як метод історичних досліджень.	Знати сутність, завдання й особливості навчальної дисципліни, її категоріальний апарат, історіографічні етапи дослідження. Характеризувати основні функції, завдання, структуру і методи усноісторичної науки.	Питання
2/2	Тема 2. Формування методологічної бази усної історії.	Вміти аналізувати історію становлення усної історії, як окремого напрямку історико-гуманітарних досліджень.	Питання Презентація
2/2	Тема 3. Використання усноісторичних джерел в сучасній українській історичній науці.	Знати історію становлення усної історії, як методу у наукових досліджень у сучасній українській історичній науці.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 4. Сучасна практика та методологія дослідження усної історії.	Знати основні підходи до збору усно історичної інформації.	Питання Презентація
2/2	Тема 5. Джерела усної історії.	Вміти аналізувати особливості формування усноісторичних джерел.	Питання Проблемні завдання
2/2	Тема 6. Інтерв'ю, як основний метод збору інформації.	Знати основні методи проведення інтерв'ю.	Питання Тести
2/2	Тема 7. Особливості формавання анкети для опитування учасників чи	Уміти формувати анкету інтерв'ю, залежно від мети і завдання наукового дослідження. Вміти виокремлювати основні а факультативні дані.	Питання Презентація

	очевидців історичних подій.		
2 / 2	Тема 8. Методика професійного інтерв'ю.	Володіти навиками спілкування з представниками різних соціальних груп.	Питання Презентація
2 / 2	Тема 9. Етика проведення усного інтерв'ю.	Виробити вміння толерантно та без емоційно працювати з інтерв'юєрами.	Питання
2 / 2	Тема 10. Розшифрування інтерв'ю.	Вміти розшифровувати різноманітні способи фіксації усно історичної інформації.	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 11. Основні методи аналізу усноісторичних джерел.	Зіставляти відомості отримані у результаті роботи з інтерв'юєрами, з метою виокремлення необхідної дослідничої інформації	Питання Проблемні завдання
2 / 2	Тема 12. Правові аспекти використання усноісторичних джерел.	Володіти відомостями стосовно законодавчого регулювання використання усноісторичних джерел.	Проблемні завдання Ессе

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОНП	Програмні компетентності
ЗК1	Здатність до узагальнень, критичного мислення, аналізу та синтезу для розуміння процесів і явищ в гуманітарній галузі (історія та археологія), вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки.
ЗК2	Здатність до пошуку, систематизації та критичного аналізу інформації з різних джерел.
ЗК3	Здатність створювати та інтерпретувати нові знання через наукове дослідження; розробляти і управляти проєктами в гуманітарній сфері (історія та археологія).
ЗК7	Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).
ЗК8	Здатність до саморозвитку (планування й вирішення задач власного професійного і особистісного зростання), наявність наукового світогляду, наполегливість у досягненні мети.
ЗК9	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
ФК2	Здатність пропонувати та обґрунтовувати наукові гіпотези.
ФК5	Застосовувати сучасні методи наукового пошуку в конкретній галузі знань.
ФК7	Уміння застосовувати знання закономірностей соціального розвитку для прогнозування тенденцій соціалізації особистості.
ФК8	Розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності.
ФК11	Уміння проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій.
ПРН 3	Знати основні наукові підходи, концепції сучасної історіографії, фундаментальні праці з історичної проблематики, глибоко розуміти її теоретичні й практичні проблеми, що потребують вирішення у наукових дослідженнях.
ПРН 5	Уміти здійснювати огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.
ПРН 7	Визначати етапи проведення експериментальної роботи; організовувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації, емпіричних даних та їх інтерпретацію; вміти формулювати висновки та узагальнення з дотриманням принципів академічної доброчесності; організовувати й оцінювати реалізацію етапів педагогічної експериментальної роботи з використанням інноваційних технологій.
ПРН 11	Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо).
ПРН 12	Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі початкової освіти та міждисциплінарних досліджень.

ПРН 13	Дотримуватись основних норм, прийнятих науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній сфері діяльності.

Літературні джерела

1. Грінченко Г.Г. Усна історія: теорія, метод, джерело // Невигадане: усні історії остарбайтерів/ Автор-упоряд., ред., вступ. ст. Г. Г. Грінченко. Харків, Видавничий Дім «Райдер», 2004. С. 10–32.
2. Грінченко Г.Г. Усна історія: Методичні рекомендації з організації дослідження: для студентів та аспірантів. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2007.
3. Історія України в документах, матеріалах і спогадах очевидців. Київ, 1991.
4. Західноукраїнські селяни в умовах суспільно-економічних трансформацій середини 1030-х – 1950-х рр. Усна історія. / Авт-упоряд. Старка В.В., Коріненко П.С., Брославський В.Л. Тернопіль,: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016.
5. Лоскутова М.В. Устная история: Методические рекомендации по проведению исследования. Санкт-Петербург: Европейский Дом, 2002.
6. Принс Гвін Усна історія // Нові перспективи історіописання / за ред. П. Берка. Київ, 2004. С. 149–193.
7. Старка В.В. Повсякденне життя західноукраїнського села в умовах суспільних трансформацій 1939–1953 рр: монографія. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2019.
8. Сурева Н. Правила видання джерела з усної історії (проект). Запоріжжя, 2005
9. Томпсон П. Голос прошлого. Устная история / пер. с англ. Москва: издательство «Весь мир», 2003.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) усне опитування, завдання	30
Модуль 2 (теми 6-14) усне опитування, завдання, ессе	30
ІНДЗ (теми 1-14)	20
Екзамен (теми 1-14) – усне опитування	20

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст парктичних робіт
- 3) Завдання для підсумкового контролю (екзаменаційні питання)
- 4) Електронне навчання в системі MODLE